

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

PIG

ПОЛИТИКА И ПРИВРЕДА

PIG D-S033

PIG.33.SR.R.K1.20

32723

12

Политика и привреда

Празна страница

ОПШТА УПУТСТВА

Детаљно прочитајте сва упутства и пажљиво их следите.

Не okreћите страницу и не решавајте задатке док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној врећици.

Испит траје **90** минута.

Испред сваке групе задатака је упутство за решавање. Пажљиво га прочитајте.

Употребљавајте искључиво хемијску оловку са којом се пише плавом или црном бојом.

Пишите читко. Нечитки одговори бодоваће се са нула (0) бодова.

Ако погрешите у писању, грешке ставите у заграде, прецртајте их и ставите скраћени потпис. **Забрањено је потписати се пуним именом и презименом.**

Када решите задатке, проверите одговоре.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 20 страница, од тога 4 празне.

Ако сте погрешили у писању одговора, исправите овако:

а) задатак затвореног типа

Правилно

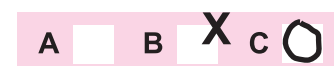

Исправак неправилног уноса

Преписан тачан одговор

Неправилно

Скраћени потпис

б) задатак отвореног типа

Прецртан нетачан одговор у заградама

Тачан одговор

Скраћени потпис

PIG D-S033

99

Политика и привреда

I. Задаци вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан.
Тачне одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре.

1. Које је дословно значење грчке речи *политеиа*?

- A. град
- B. држава
- C. заједница

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

2. Франциско Франко преузео је власт државним ударом 1936. године те затим донео законе на темељу којих је владао.
Шта карактерише његову власт?

- A. легалност уз недостатак легитимности
- B. легитимност уз недостатак легалности
- C. недостатак и легитимности и легалности

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

3. Која је војна организација настала након Другог светског рата како би се контролисала поражена Немачка и спречило ширење совјетске претње?

- A. Веће сигурности Уједињених народа (UNSC)
- B. Организација Северноатлантског уговора (NATO)
- C. Заштитне снаге Уједињених народа (UNPROFOR)

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

4. Бирачи Републике Хрватске су 1. децембра 2013. године могли исказати свој став о питању брака као животне заједнице између жене и мушкарца.
Како се назива такво политичко изјашњавање грађана?

- A. избори
- B. петиција
- C. референдум

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

Политика и привреда

<p>5. У Дубровнику је до 18. века законодавна власт припадала сталешком племству. Како се назива тај тип републике?</p> <p>A. аристократска република B. демократска република C. председничка република</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>6. Како се назива тип политичког поретка у којем власт неограничено контролише све облике политичког, друштвеног и приватног живота грађана?</p> <p>A. република B. тоталитаризам C. аристократија</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>7. Како се назива територијално целовита држава с централизованом и јединственом државном управом?</p> <p>A. унитарна B. федеративна C. конфедеративна</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>8. У којем се демократском систему власти на челу извршне власти налази председник републике, а парламент контролише рад извршне власти, али нема право смени и онемогућавати рад председника?</p> <p>A. у парламентарном B. у председничком C. у полупредседничком</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>9. Како се назива политички поредак у којем законе проглашава краљ, а изабрани представници грађана владају на општу корист свих грађана?</p> <p>A. уставна монархија B. апсолутна монархија C. парламентарна република</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<div>PIG D-S033</div> <div> 01</div>	

Политика и привреда

<p>10. Који је систем власти уведен у Републици Хрватској на темељу уставног принципа деобе власти из 1990. године?</p> <p>A. председнички B. парламентарни C. полупредседнички</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>11. Ко према Уставу Републике Хрватске проглашава промену Устава Републике Хрватске?</p> <p>A. Хрватски сабор B. Влада Републике Хрватске C. Председник Републике Хрватске</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>12. Шта изабрани Председник Републике Хрватске мора према Уставу Републике Хрватске учинити са својим чланством у политичкој странци након избора?</p> <p>A. наставити активно чланство B. ставити чланство у мировање C. поднети оставку на чланство</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>13. Којом већином према Уставу Републике Хрватске Хрватски сабор доноси државни буџет?</p> <p>A. обичном B. апсолутном C. двотрећинском</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>14. Ко према Уставу Републике Хрватске потписује прихват неког међународног уговора који је претходно потврдио Хрватски сабор и који финансијски обавезује Републику Хрватску?</p> <p>A. председник Владе Републике Хрватске B. председник Хрватског сабора C. Председник Републике Хрватске</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S033</p> <div> 01</div>	

Политика и привреда

<p>15. Коју врсту власти према Уставу Републике Хрватске извршава Влада Републике Хрватске?</p> <p>A. извршну B. судску C. законодавну</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>16. Чије мишљење према Уставу Републике Хрватске треба претходно затражити председник Хрватског сабора када мора сазвати Сабор на ванредно заседање?</p> <p>A. председника Владе Републике Хрватске B. Председника Републике Хрватске C. клубова заступника парламентарних странака</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>17. Којој генерацији људских права припада право на рад?</p> <p>A. првој B. другој C. трећој</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>18. Које од наведених права према Уставу Републике Хрватске може 1 ограничити законом због нужне заштите њеног правног поретка?</p> <p>A. право на праведно суђење B. право на слободу вероисповести C. право кретања на територији Републике Хрватске</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>19. Које од наведених економских подручја проучава микроекономија?</p> <p>A. економски раст B. укупну запосленост C. понашање потрошача</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S033</p> <div> 01</div>	

Политика и привреда

<p>20. На које темељно економско питање одговара предузетник који се у процесу производње користи обновљивим изворима енергије?</p> <p>A. Шта производити? B. Како производити? C. За кога производити?</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>21. Како се називају добра која су неограничена и бесплатна те нису резултат економске активности?</p> <p>A. слободна добра B. потрошачка добра C. економска добра</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>22. Како се назива снижавање вредности хрватске куне у односу на друге валуте интервенцијом централне банке?</p> <p>A. ревалвација B. девалвација C. депрецијација</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>23. Хрватски изнајмљивачи смештајних капацитета дужни су плаћати порез на доходак од 300,00 куна по кревету у насељу разреда А, независно о висини прихода које остварују кроз целу годину. Како се назива описани начин опорезивања?</p> <p>A. паушално опорезивање B. прогресивно опорезивање C. пропорционално опорезивање</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>24. Како се назива обвезница која се издаје као протувредност за примљени зајам, а доспева на наплату у року од једне до десет година?</p> <p>A. краткорочна B. средњорочна C. дугорочна</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S033</p>	 01

Политика и привреда

<p>25. У којем економском систему држава одлучује шта, како и за кога производити?</p> <p>A. у тржишној економији B. у мешовитој економији C. у командној економији</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>26. Позориште је одлучило само пензионерима понудити ниже цене улазница за новогодишњи концерт. Како се називају те врсте цена?</p> <p>A. редовне B. јединствене C. диференциране</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>27. Како се назива облик пословања у којем, нпр. потомци генерацијама обрађују пољопривредне површине, превозе урод до велетрговине и координирају све активности пословања?</p> <p>A. франшиза B. породични посао C. почетак од нуле</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>28. Које вештине омогућују менаџеру да комуницира с појединцима и групама те да их мотивише и води ка остварењу пословних циљева?</p> <p>A. техничке B. социјалне C. концептуалне</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>29. Како се назива ера у историји пословања у којој се пословне организације у потпуности оријентишу на задовољавање жеља и потреба купаца?</p> <p>A. продајна B. производна C. маркетиншка</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>PIG D-S033</p>	

01

Политика и привреда

30. Koja institucija kontroliše državu u ispućavanju preuzetih finansijskih obaveza prema inostranstvu?

- A. Светска banka (WB)**
B. Meђunarodni monetarni fond (IMF)
C. Svetcka trgovinska organizacija (WTO)

A.

B.

C.

PIG D-S033

01

Политика и привреда

II. Задаци кратког одговора

У следећим задацима одговорите кратким одговором (речју или једноставном реченицом).
Одговоре упишите **само** на предвиђено место у испитној књижици.
Не попуњавајте простор за бодовање.

31. Које је име политолога новог века чије је главно дело *Владар*, а који политику тумачи као вештину управљања државом?

0

1

бод

32. Већина је грађана у Народној Републици Кини политички пасивна и не осећа се повезано с политичким системом те сматра да једино држава одлучује о свему. Који тип политичке културе описује наведени пример?

0

1

бод

33. Како се према Максу Веберу назива тип власти британске краљице Елизабете II?

0

1

бод

34. У којим институцијама хрватски држављанин с тренутним пребивалиштем у Републици Аустрији може остварити своје бирачко право на изборима за Хрватски сабор?

0

1

бод

PIG D-S033

02

Политика и привреда

<p>35. Како се називају парламентарне странке које нису ушле у владајућу коалицију?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>36. Колико дана пре избора према изборним правилима у Републици Хрватској завршава изборна кампања те започиње изборно ћутање?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>37. Који тип политичких странака према програмској и идеолошкој орјентацији заговара очување традиционалног вредносног система, а истовремено се залаже за провођење неолибералне економске политике?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>38. Како се у с размерном изборном систему назива метода рачунања заступничких мандата којом се број добивених гласова појединих странака дели са бројевима 1, 2, 3... све док се не попуне сви мандати за одређену изборну јединицу?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>39. Који догађај у Европи 1989. године симболише крај комунистичког система и почетак политичких и економских промена?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div data-bbox="223 2070 383 2103" data-label="Text"> <p>PIG D-S033</p> </div> <div data-bbox="1318 2024 1475 2124" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1433 2126 1475 2158" data-label="Text"> <p>02</p> </div>	

Политика и привреда

<p>40. Које тело према Уставу Републике Хрватске бира судије Уставног суда?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>41. У којем се року према Уставу Републике Хрватске након проведених парламентарних избора мора одржати прво заседање Хрватског сабора?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>42. Ко према Уставу Републике Хрватске уз Владу Републике Хрватске, клубове заступника и радна тела Хрватског сабора има право предлагати законе?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>43. Којој се институцији према Уставу Републике Хрватске осим правосудним органима може обратити грађанин који сматра да су органи јавне власти повредила његова законска права?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>44. Према Уставу Републике Хрватске колико је најмање заступника потребно за подношење интерпелације о раду Владе Републике Хрватске?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div data-bbox="224 2070 384 2105" data-label="Text"> <p>PIG D-S033</p> </div> <div data-bbox="1314 2021 1471 2124" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1425 2124 1471 2158" data-label="Text"> <p>02</p> </div>	

Политика и привреда

<p>45. Којем нивоу самоуправе према Уставу Републике Хрватске припадају жупаније?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>46. Који је према Уставу Републике Хрватске најдужи рок на који Хрватски сабор може овластити Владу Републике Хрватске да уредбама уређује поједина питања из његовог делокруга изузев питања органских закона?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>47. Сваких колико се година одржавају избори за заступнике у Европском парламенту?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>48. Како се назива забрана приказивања телевизијског садржаја за који је владајућа политичка странка проценила да нарушава њен углед?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>49. Како се назива цена коју предузетник треба да плати за коришћење туђег пословног простора?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div data-bbox="224 2070 384 2105" data-label="Text"> <p>PIG D-S033</p> </div> <div data-bbox="1314 2021 1471 2124" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1425 2124 1471 2158" data-label="Text"> <p>02</p> </div>	

Политика и привреда

<p>50. Како се назива каматна стопа коју централна банка зарачунава пословним банкама за пласиране кредите?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>51. Којом се врстом јавне потрошње служи држава када незапосленим грађанима исплаћује помоћ у облику накнаде за незапослене?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>52. Како се назива тржишна структура у којој је држава једини купац електричних влакова?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>53. Како се назива укупна количина добара и услуга која се нуди на нивоу целокупне економије на тржишту у одређеном времену по одређеним ценама?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>54. Који је теоретичар класичне економије први заступао идеју да ће при пуној тржишној слободи сваки учесник тржишта, следећи властити интерес, истовремено придоносити и општој добробити?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>PIG D-S033</p> <div><p>02</p></div>	

Политика и привреда

<p>55. Којом се врстом монетарне политике служи централна банка како би зауставила убрзани раст општег нивоа цена?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>56. Како се назива буџетска неравнотежа узрокована превеликом јавном потрошњом?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>57. О којој је врсти опорезивања реч када појединац плаћа порез на наслеђену имовину?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>58. Којем елементу маркетиншког сплета припадају плаћени огласи на друштвеним мрежама?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>59. Како се назива врста нематеријалне имовине која искључиво њеном власнику даје право на производњу и продају иновације, а заштићена је током ограниченог временског периода?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div data-bbox="224 2070 383 2105" data-label="Page-Footer"> <p>PIG D-S033</p> </div> <div data-bbox="1314 2019 1471 2124" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1425 2124 1471 2158" data-label="Page-Footer"> <p>02</p> </div>	

Политика и привреда

<p>60. Која терцијарна делатност данас има највећи удео у хрватском бруто друштвеном производу?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<div><div>0☐</div><div>1☐</div><div>бод</div></div>
<div><div>PIG D-S033</div><div><div>02</div></div></div>	

Политика и привреда

Празна страница

PIG D-S033

99

Политика и привреда

Празна страница

PIG D-S033

99

Политика и привреда

Празна страница

PIG D-S033

99